

Sygn. akt: X C 4086/18 upr.

UZASADNIENIE

Powódka, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 03 września 2018 r. domagała się zasądzenia od pozwanego A. M. na jej rzecz kwoty 1.115,43 zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Powódka podniosła, że pozwany w dniu 17 lipca 2017 r. zawarł z Centrum (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 600,00 zł. na okres 30 dni z terminem zwrotu do dnia 16 sierpnia 2017 r., za pośrednictwem Internetu, potwierdzając rejestrację i akceptację umowy poprzez wpisanie SMS kodu na stronie internetowej. Integralną część umowy stanowiły jej Ogólne Warunki, Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną i załącznik nr 1 w postaci Tabeli Opłat i Prowizji. W dniu 17 lipca 2017 r. został dokonany przelew na rachunek bankowy pozwanego w wysokości 600,00 zł. Łączne zobowiązanie do spłaty obejmowało należność główną w wysokości 600,00 zł., opłaty w kwocie 169,50 zł., obejmujące prowizję, oraz oprocentowanie 4,80 zł. Pożyczka ta we wskazanym terminie nie została spłacona.

Powódka wyjaśniła, że z uwagi na brak spłaty pożyczki w terminie oraz wybranie opcji refinansowania pożyczki w momencie zawierania pierwotnej umowy poprzez zaznaczenie przez pozwanego „check-box” z komunikatem „Złóż wnioski w celu wyszukania nowego Pożyczkodawcy”, pozwany wyraził zgodę na spłatę swoich zobowiązań za pośrednictwem pośrednika. W ten sposób w dniu 20 sierpnia 2017 r. zawarta została przez pozwanego z powódką umowa pożyczki na dowolny cel konsumpcyjny nr (...), na podstawie której zobowiązał się on do spłaty pożyczki do dnia 19 września 2017 r. w łącznej wysokości 987,99 zł. Kwota ta obejmowała: całkowitą kwotę pożyczki 770,19 zł., prowizję 211,50 zł., oprocentowanie 6,30 zł. Całkowita kwota do zapłaty to 1.115,43 zł. Pozwany pomimo kilkakrotnych wezwań do uiszczenia wierzytelności, nie dokonał spłaty zobowiązania. (karta 4-6, 13-14)

Pozwany, A. M., nie stawiał się na rozprawę i nie zajął żadnego stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 15 lipca 2017 r. sporządzona została przez Centrum (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. ramowa umowa pożyczki, w której jako pożyczkobiorca wpisany został A. M.. Jej przedmiotem było udzielenie przez ww. Spółkę jako pożyczkodawcę pożyczki, którą pożyczkobiorca zobowiązany był zwrócić na warunkach, określonych w umowie pożyczki z uwzględnieniem rat i terminów płatności, wynikających z harmonogramu. Zgodnie z § 2 pkt 2, pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na indywidualnym koncie bankowym pożyczkobiorcy lub na rachunku, wskazanym przez pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy (pożyczka refinansująca).

(dowód: ramowa umowa pożyczki k. 24-25)

W dniu 16 lipca 2017 r. sporządzona została umowa pożyczki Nr (...), w której jako pożyczkodawca wpisane zostało Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a jako pożyczkobiorca – pozwany A. M.. Kwota pożyczki wypłacona wynosiła 600,00 zł., całkowita kwota pożyczki – 769,50 zł., prowizja 164,70 zł., oprocentowanie 4,80 zł., a całkowity koszt pożyczki – 169,50 zł. Spłata miała nastąpić jednorazowo w dniu 15 sierpnia 2017 r. Realizacja wypłaty kwoty 600,00 zł. miała nastąpić w ciągu 3 dni na rachunek bankowy pozwanego.

W dniu 20 listopada 2018 r. wygenerowano dane przelewu pożyczki o identyfikatorze transakcji (...). Wpisano w nim jako klienta A. M., kwotę pożyczki 600,00 zł., datę przelewu 17 lipca 2017 r. Przelew zrealizowano przez BlueCash.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 16 lipca 2017 r. k. 27, dane przelewu pożyczki k. 28)

W dniu 15 lipca 2017 r. sporządzona została ramowa umowa pożyczki, w której jako pożyczkodawca wpisana została (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a jako pożyczkobiorca – A. M.. Przedmiotem umowy było udzielenie przez pożyczkodawcę pożyczkobiorcy pożyczki, którą pożyczkobiorca zobowiązany był zwrócić na warunkach, określonych w umowie pożyczki z uwzględnieniem rat i terminów płatności, wynikających z harmonogramu. W myśl § 2 pkt 2, pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na indywidualnym koncie bankowym pożyczkobiorcy lub na rachunku, wskazanym przez pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy (pożyczka refinansująca). Warunkiem udzielenia pożyczki było m.in. zarejestrowanie się przez pożyczkobiorcę na stronie internetowej pożyczkodawcy poprzez wypełnienie formularza rejestracji, dokonanie przelewu, potwierdzającego rejestrację, złożenie w sposób prawidłowy wniosku o udzielenie pożyczki i zaakceptowanie go przez pożyczkodawcę, pozytywna weryfikacja pożyczkobiorcy i zawarcie umowy pożyczki w sposób, określony w umowie ramowej.

(dowód: ramowa umowa pożyczki z dnia 15 lipca 2017 r. k. 35-36)

W dniu 20 sierpnia 2017 r. sporządzona została umowa pożyczki nr (...), w której po stronie pożyczkodawcy występowała powódka – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a jako pożyczkobiorca – pozwany A. M.. Przedmiotem umowy było udzielenie pożyczki w wysokości 770,19 zł. Całkowita kwota pożyczki wynosiła 987,99 zł., prowizja 42,30 zł., oprocentowanie 6,30 zł., a całkowity koszt pożyczki – 48,60 zł. Zwrot pożyczki w wysokości 987,99 zł. miał nastąpić w dwóch ratach: pierwsza rata płatna w dniu 20 sierpnia 2017 r. i druga w terminie do dnia 19 września 2017 r.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 20 sierpnia 2017 r. 38)

W formularzu informacyjnym, dotyczącym kredytu konsumenckiego, który miał stanowić potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki z dnia 20 sierpnia 2017 r., wpisano dane powódki, całkowitą kwotę pożyczki 770,19 zł., całkowitą kwotę do zapłaty 987,99 zł. i termin zwrotu pożyczki – 19 września 2017 r.

(dowód: formularz informacyjny k. 29-30)

Powódka skierowała do pozwanego pismem z dnia 20 października 2017 r. wezwanie do zapłaty kwoty 1.000,95 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 20 października 2017r. k. 39-40)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów, zaferowanych przez powódkę, które nie były kwestionowane.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkł. 1999/9/30). Powyższe nie zwalnia powoda również od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest, bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda

za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z r., I CKU 87/97, Prok.i Pr. 1997/10/44)

Tym samym strona powodowa nie była zwolniona od wykazania minimum okoliczności, wskazujących na zasadność zgłoszonego żądania.

W ocenie Sądu twierdzenia pozwu budzą uzasadnione wątpliwości, a zaoferowane przez powódkę dowody nie wykazują, że przysługuje jej roszczenie względem pozwanego.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że powódka przedłożyła jedynie niepodpisane wydruki ramowych umów pożyczki i umów pożyczki oraz formularza informacyjnego. Ich forma i treść nie dają podstaw do stwierdzenia, że odzwierciedlają one dokumenty, wymienione między stronami. Sąd nie dysponował żadnymi dowodami na to, że zostały one sporządzone przez uprawnione osoby i pochodzą od wskazanego wystawcy. Nie dają one również podstaw do ustalenia tożsamości osób składających oświadczenia woli.

Wygenerowane elektronicznie pisma, nie zawierające podpisu, nie mogą być uznane za dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c. Elementem konstytutywnym dokumentu prywatnego i urzędowego jest m.in. podpis. Wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym jako „inny środek dowodowy”, przewidziany w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c. Brak jednak podstaw do uznania, że oświadczenie, zawarte w takim wydruku jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Ten środek dowodowy świadczy jedynie o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści w chwili dokonywania wydruku. (por. B. Kaczmarek-Templin, Moc dowodowa dokumentu elektronicznego w postępowaniu cywilnym, M. Praw. 2008, nr 5, str. 248 i nast.; D. Szostek, M. Świerczyński, Moc dowodowa dokumentu elektronicznego w postępowaniu cywilnym, M. Praw. 2007, nr 17, str. 935 i nast.)

Powódka nie przedstawiła żadnego dowodu na okoliczność, że do zawarcia umowy faktycznie doszło. Same wydruki umowy ramowej i umowy pożyczki, które nie są podpisane, ani nie zawierają informacji, że powstały w wyniku jakiegokolwiek procesu związania się postanowieniami umowy, w żaden sposób nie udowadniają, że pozwany dokonał skutecznego związania się opisaną umową pożyczki. Nie podano, w jaki sposób generowana jest dana umowa i nie udowodniono, że jej wygenerowanie nastąpiło na skutek zawarcia umowy w formie dokumentowej lub innej. Brak jest w związku z tym dowodów, pozwalających na przyjęcie, że doszło do zawarcia umowy pożyczki.

Zgodnie z art. 77² oraz 77³ k.c. do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Dokumentem jest zaś każdy nośnik informacji, umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Oświadczenie woli winno więc być złożone w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie w postaci dokumentu. Brak możliwości ustalenia osoby składającej oświadczenie woli powoduje uznanie, że nie udowodniono zawarcia ważnej umowy w formie dokumentowej.

Należy również zauważyć, że wydruk przelewu pożyczki na konto klienta (k. 28) nie spełnia kryteriów z art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Co więcej, z ww. potwierdzenia przelewu nie wynika tytuł jego dokonania, jak również nie określono w nim waluty sumy, nie zawiera on numeru umowy, nie wiadomo również kto i z jakiego numeru rachunku bankowego dokonał wypłaty. W istocie takie pismo mógł więc zrobić każdy i zaoferowany w tym zakresie przez powódkę dowód jest niewystarczający do stwierdzenia, że przelew został w ogóle wykonany, w dodatku przez wskazany przez nią podmiot i w związku z zawartą z pozwanym umową pożyczki. Powódka nie przedstawiła też żadnego dowodu przelania przez nią kwoty pożyczki, wynoszącej 770,19 zł., na rzecz pozwanego. Tymczasem z obu umów pożyczki wynika, że pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na indywidualnym koncie bankowym pożyczkobiorcy lub na rachunku, wskazanym przez pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy (pożyczka refinansująca).

W myśl art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Istotą zobowiązania, wynikającego z umowy pożyczki, jest przeniesienie przez pożyczkodawcę jej przedmiotu na własność pożyczkobiorcy. Dotyczy to również zwrotu pożyczki, przy czym przedmiotem powrotnego przeniesienia własności nie muszą być te same pieniądze lub te same rzeczy zamienne, byle miały tę samą ilość i jakość. Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. W wypadku pieniędzy wchodzi w grę wydanie gotówki, przelew bankowy, otwarcie kredytu na rachunku bankowym itp. Umowa pożyczki jest umową dwustronnie zobowiązującą, co oznacza, że obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Dopóki przedmiot pożyczki nie zostanie wydany pożyczkobiorcy, dopóty nie może powstać obowiązek jego zwrotu, obciążający pożyczkobiorcę.

Zgodnie z ogólną zasadą, wyrażoną w art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem powołanej normy jest art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia faktów, uzasadniających jej roszczenie, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż powódka nie wykazała, iż przysługuje jej względem pozwanego dochodzona wierzytelność – tak co do zasady, jak i co do wysokości. Powódka była w sprawie reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych, w przypadku, gdy powołuje mniej dowodów niż tego wymaga materialnoprawna podstawa zgłoszonego roszczenia.

Skoro nie wykazano istnienia i wysokości wierzytelności wobec strony pozwanej, powództwo podlega oddaleniu jako nieudowodnione.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o przywołane przepisy oraz na podstawie art. 353 k.c. i art. 354 § 1 k.c., orzeczono, jak w sentencji wyroku.

SSR Agnieszka Brzowska